

רע"פ 6496/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 6496/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי ירושלים ב-ע"פ 40646-12-19 מיום 25.08.2020 שניתן על ידי כב' השופטים, ר' כרמל, ש' רנר ו-ח' מאק-קלמנוביץ

בשם המבקש: עו"ד כרמלי עדי

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים ר' כרמל, ש' רנר ו-ח' מאק-קלמנוביץ) בע"פ 40646-12-19 מיום 25.8.2020, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופט ד' ש' גבאי ריכטר) בת"פ 2650-08-18 מיום 3.11.2019.

2. המבקש הורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם, על יסוד הודאתו בשני כתבי אישום נפרדים, ונדון לעונש של 150 שעות של"צ, חודש מאסר על תנאי לבל יעבור את העבירות בהן הורשע במשך 18 חודשים, צו מבחן למשך 12 חודשים, פיצוי למתלונן בכתב האישום הראשון בסך 500 ש"ח והתחייבות עצמית. הבקשה שלפניי מופנית נגד הרשעתו של המבקש בדינו.

3. על פי המתואר בכתב האישום הראשון (ת"פ 13140-03-18), ביום 8.11.2016, בתום דיון בבית המשפט בהליך גירושין בין המבקש לגרושתו, איים המבקש על עורך דינה של גרושתו בכך שהתקרב אליו ואמר לו "חכה חכה אני אחפש אותך, אני אמצא אותך, אני אזיין אותך, ואני אראה לך מה זה" וזאת בכוונה להפחידו או להקניטו.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן השני (ת"פ 2650-08-18), ביום 13.10.2017 במהלך ארוחה משפחתית, התרגז המבקש על גיסו, אמר לו "אם אתה גבר קום אני אזיין אותך", תפס את ראשו והפילו לרצפה. בהמשך, לאחר שגיסתו של המבקש חבטה בגבה של אשתו, ניסה המבקש לנגוח בפניו של גיסו פעם נוספת.

4. המבקש הודה כאמור בעובדות שני כתבי האישום שצורפו בעניינו, אשמתו נקבעה ללא הרשעה והוא נשלח לשירות המבחן לקבלת תסקיר. מהתסקירים עולה כי על פי התרשמות שירות המבחן נטל המבקש אחריות מלאה למעשיו, הצר על התנהגותו והביע אמפתיה כלפי המתלוננים. הוא שולב בקבוצה טיפולית ונטל בה חלק פעיל. שירות המבחן העריך כי שני האירועים חריגים להתנהלותו של המבקש ואינם מעידים על אופיו. לכן הומלץ להימנע מהרשעתו בדיון.

5. בגזר דינו קבע בית משפט השלום כי מעשי המבקש פגעו במידה נמוכה-בינונית בערכים המוגנים של שמירה על שלום גופו ונפשו של אדם, על חירותו ועל זכותו לחיות בביטחון מבלי שיאונה לו רע. אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירות, צוין כי מדובר במעשים שאינם מתוכננים, על רקע הליך גירושין בו היה נתון המבקש.

לאחר שנסקרה מדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחמי הענישה עומדים על של"צ ומאסר מותנה ועד 7 חודשי מאסר בתיק הראשון; ועל של"צ ומאסר מותנה ועד 5 חודשי מאסר בתיק השני. נקבע כי יש למקם את המבקש בחלקם התחתון של המתחמים.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, צוין כי המבקש אדם נורמטיבי ואין לחובתו הרשעות קודמות; כי נטל אחריות מלאה למעשיו, השתתף בטיפול ואף הביע נכונות להשתתף בטיפולים נוספים; וכי אמנם אין בעובדה שהמעשים נעשו על רקע משבר חיים שחוזה המבקש עקב גירושיו כדי להצדיקם, אך יש בכך כדי "לתת להם הקשר ותיחום על ציר הזמן".

בית המשפט ציין, כי כל אחת מהעבירות כשהיא לבדה, ואף שתיהן יחד, עשויות להצדיק הימנעות מהרשעה, אלא שבנסיבות דן "מדובר בשני תיקים נפרדים שצורפו, דבר המקשה, בפני עצמו, לשקול הימנעות מהרשעה". זאת ועוד, קושי נוסף טמון בכך שהמבקש לא הוכיח נזק קונקרטי העלול להיגרם לו מעצם הרשעתו, ונזק כאמור אף לא נדון בתסקיר שירות המבחן, שכלל לא התייחס לסוגיית הנזק.

מנימוקים אלו הרשיע בית המשפט את המבקש בדינו, וגזר עליו את העונשים המפורטים בפסקה 2 לעיל.

6. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי ועתר לביטול הרשעתו, תוך שטען כי זו צפויה לפגוע באופן חמור בהמשך עיסוקו כנהג מונית. המבקש הציג לבית המשפט המחוזי מכתב סיום העסקה מחברת ההסעות בה הוא מועסק מזה כשלוש וחצי שנים, בו צוין כי סיום ההתקשרות עימו נעשה על רקע הרשעתו. כמו כן טען המבקש כי ככל שתיוותר הרשעתו על כנה יתכן שלא יעלה בידו לחדש את רישיון הנהיגה הציבורי שברשותו.

7. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, תוך ששב על נימוקי בית משפט השלום, והדגיש אף הוא כי "כשמדובר בשני תיקים נפרדים הנוגעים לאירועים שהתרחשו בהפרש של פחות משנה זה מזה, קשה יותר להצדיק הימנעות מהרשעה". עוד צוין כי לא הוכח שהרשעת המבקש תפגע בהעסקתו כנהג מונית, בפרט כאשר היעדר הרשעה אינו נמנה על תנאי סף להעסקה באותו מקצוע.

8. מכאן הבקשה שלפניי, בה שב המבקש על טענותיו כפי שהוצגו בפני בית המשפט המחוזי, והוסיף וטען כי עניינו מעורר שתי שאלות משפטיות עקרוניות: האחת באשר להיתכנות לביטול הרשעה במקרה שבו משלח ידו של נאשם אינו דורש היעדר-הרשעה כתנאי סף לעיסוק בו; והשניה באשר לצורך להוכיח את מידת הפגיעה בנאשם בעקבות הרשעתו בפלילים, לאחר שכבר הוכח נזק קונקרטי כתוצאה ממנה.

9. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים נדירים בלבד המעוררים סוגיה עקרונית רחבת היקף החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים שבהם נגרם לו עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני. הבקשה שלפניי אינה באה בגדר אמות המידה האמורות. על אף הנופך העקרוני שביקש המבקש לשוות לה, הלכה למעשה עוסקת הבקשה כל כולה בנסיבותיו הפרטניות. די בכך כדי לדחותה.

10. למעלה מן הצורך, גם לגופם של דברים לא מצאתי כי עניינו של המבקש מצדיק לקבלה.

בית משפט זה שבו פסק כי אי-הרשעה של נאשם שאשמתו הוכחה היא חריג לכלל, וכי זו תתאפשר רק במקרים חריגים על פי אמות המידה שהותוו בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"דנב(3) 337 (1997), בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד, הרשעת הנאשם צפויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו; השני, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות המקרה, אי-הרשעתו אינה פוגעת מהותית ביתר שיקולי הענישה (ראו למשל רע"פ 841/20 אלדין נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 להחלטתי (4.2.2020)).

11. בענייננו, מקובלות עלי קביעותיהם של הערכאות הקודמות לפיהן יש קושי להצדיק את אי-הרשעת המבקש בנסיבות בהן העבירות בוצעו בטווח זמן של שנה בלבד.

מכל מקום, אף מבלי להכריע בשאלת התקיימותו של התנאי השני שעניינו בשיקולי הענישה, איני מקבל את

טענת המבקש לפיה הרשעתו גורמת לו לנזק בלתי מידתי ולפגיעה חמורה בשיקומו באופן המקיים את התנאי הראשון. המבקש לא הוכיח בבית משפט השלום כי הרשעתו תביא לכך שלא יוכל עוד לעסוק כלל במשלח ידו, וזאת הגם שפוטר מעבודתו הנוכחית כנהג בחברת הסעות. בנסיבות אלו לא ניתן לומר כי הרשעתו תוביל לפגיעה חמורה בשיקומו, ואין הצדקה לביטול הרשעתו.

12. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, ג' בתשרי התשפ"א (21.9.2020).

שׁוֹפֵט
